

Domingo Elzortera

L'ULL

NÚM. 14

OLOT, 21 DE SETEMBRE DE 1912

ESTIU I

No's tornen els originals, ni's publiquen anuncis de cap mena

AL FINAL DE LA PRIMERA CAMPANYA

OLOTINS: tots sabeu que avui el calendari senyala el darrer dia de l'estiu, d'aquest estiu que ab ses espléndides hermosures, ens ha fet el valió present d'un sens fi d'emocions agradables a nostres temperaments juvenils; d'aquest estiu que s'ha vist embolcallat per l'ambient del entussiasme que continuament alimenta l'esprit dels qu'ara podém presentarnos com heralds d'una vida nova, independent, desconeguda en els anys de la moderna historia.

En el cap-vespre d'una diada de Juny, apareguerem en l'estadi de la premsa periòdica, y en aquell primer nombre de nostre setmanari, hos oferirem desen otllar en el breu espai de l'estiuada, un programa que allavors, desconfiant del valer que podíam tenir, ens semblá esbojerrada empresa de titáns. Més, al trobarnos en aquets moments, al final del plás que voluntariament ens senyalarem, els fets, lo succeit, la crua y veritable realitat, mostra d'una manera esplendorosa que no pecarem per ilusions.

Desde temps inmemorials, la olotina terra dels amors nostres, la contemplavam aplastada sota un jou ignominiós, subjecte a una esclavitut indigne, inmóvil baix la crudel amenassa contínua de l'aspre fuet de l'intolerancia. Nosaltres, tots, els que nasquerem en aquesta terra privilegiada en galas de Natura, desconeixiam la independencia, no teníam esment de lo qu'era la hermosa llibertat y no gosavem aixecar els nostres ulls espantats

pera esplaiarnos en la contemplació dels amplis horitzóns de que disfruten les ciutats contemporánees. Y aixís permaneixiam y aixís passavem la velocitat del temps, visquent una vida raquífica, insulsa, estancada, verdaderament monótona; alguns intentaven rebelarse pera protestar y desengouarse, pró débils, sense forses, sense fé en si mateixos, sense la constancia que requería l'empresa del deslliurament, tornaven a caure en la postració y altre volta les truculencies del negre poder tornava a pesar cim de ses testes descabrades.

Pró, veieu aquí, qu'uns quants, pocs al principi, joves de cor y d'esprit, educats a la moderna, saturats ab la sava vivificant del arraigat entussiasme que porta aparellada la nostre esplendorosa joventut, ens inculcarem d'energía intensa, juntarem les nostres voluntats oprimides y, ab una esforsada embransida, hem lograt fer trontollar, remoure y escardar els fonaments sobre'ls que se sentava l'edifici d'aquesta xorca societat. Hem obert profundes grietes y en elles hi hem clavat l'alta antena en quin extrem hi voleia al impuls de vents purissims, l'álbica bandera de la llibertat.

Mireuse y contempleu ara tranquilament, sense por de que hos mossegui, l'aborrible enemic nostre! Miréusel com jau vensut en nostres plantes, miréusel humiliat sota l'imperi nostre. Ell prou vol gallejar, ell prou vol embrutirnos, ab la vava que raija de la seva boca maldicent, ell prou bramula y gesticula pera llensarnos ab estridencies un ro-

gallós *anatema sit*; pro es inútil, impossible, *el nostre desvergonyiment, la nostra incultura* ha tingut l'extranyíssim poderi d'aixecarnos a una altura tant prestigiosa, que's per ell inaccessible; no hi poden arribar les seves rabioses escupinyades.

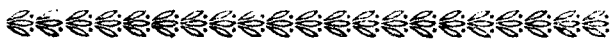
Contra Pasquerosa tirania que regentava els destins d'Olot, hem donat la primera de les formidables batalles que'ns proposarem. Les conseqüències del triomf alcançat, tots ne gasteu lliueralment; hem trasbalsat les relacions del intolerable ordre social que suportavem, endorrocant els idols elevats per una ceguera de vituperi digne;

CALENBOURS

¿En que s'assembla l'ansiám a una expressió popular?—En que: *¡Ansia M-anela!*

¿En que s'assembla unes dones desconegudes a una vesta de capella?—En que *Fulana y Sotana!!!*

¿Quina es l'agrupació que més s'assembla a un areoplá espatllat?—L'*Unió Catalanista*, perquè sempre diu: *¡Volém, Volém!*—y may s'aixeca!!!

GALERIA D'HERMOSURES Y

ELEGANCIES OLOTINES

En els encontorns de la nostre gemada campinya y en la vesant del Montolivet frondós, s'alsa riallera una blanca caseta qu'escolta atentment el remoreig lliscant del joganer Fluviá. Entreu—com entrarem nosaltres en ella, després de llensar al espay oscur d'una nit estival, les alegres notes de cançons d'amor—y al cap de pocs moments, percebereu una rialla firíssima com els arpeigs d'una dolça melopea.

En el vestibol, observareu també la irreproachable silueta de l'Angelina que, vestida com una fada llegendaria, hos oferirà llurs brassos amicals en salutació y en agraïment de la visita atenta.

La seva ingénita afabilitat, hos convidará per entrar a un salonet, en quina taula central hi veureu destrament colocats, els nitits recipients que

sou independents, lliures y podeu exposar ab tota amplitut idees que fins avui semblaven estigmes de la consciencia.

Veyeu aquí la nostre obra; estém contents y orgullosos d'ella, y mentres descansém en nostres casernes quietes de la fragosa lluita, treballarém activament pera aïllar noves armes de guerra periodística y després entrarém altre volta en la palestra brava, fins a conseguir el complet aniquilament del monstre de la hipocresia.

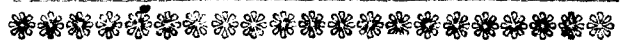
¡A reveure!

contenen l'auric y sabrosíssim vi de Xerés; apurreulos, ab ben educada pausa, a invitació d'ella y en llaor de la preciosa salut seva, y dieu al punt: ¡Grans mercès, Angelina hermosa!

En son costat, hi veureu un galant que frueix exquisitament, admirant les seves gracies innumbrables. Es un tal Juli que, com bon artista, se'ns ha enamorat de l'angelical bellesa. Admira y's delecta ab la daurada cabellera, aspira el perfúm deliciós que desprenen les seves carns de rosa y mira fit a fit la celística blavor de sos ulls brillants com les centelles.

Aneusen pera no destorbar l'idili emocionant y, mentres remercieu les atencions que l'Angelina ab vosaltres ha tingut, entoneu secretament perquè no arribi als oïts d'en Juli la bella estrofa:

*Quisiéramos darte un beso
en tu rostro angelical.*

A n' «El Deber»

LEMA: *Non prevalebunt.*

Per fernos tornar enrera
y abdicá les conviccions,
segueixes igual carrera
que'n semblantes ocasions.

Per agradarnos la llúm
y ser amics de la vritat,
noms errats has bescantat,
encar que tant se'ns en fúm.

Perqué diem lo que sentim
y odiem la hipocresia,

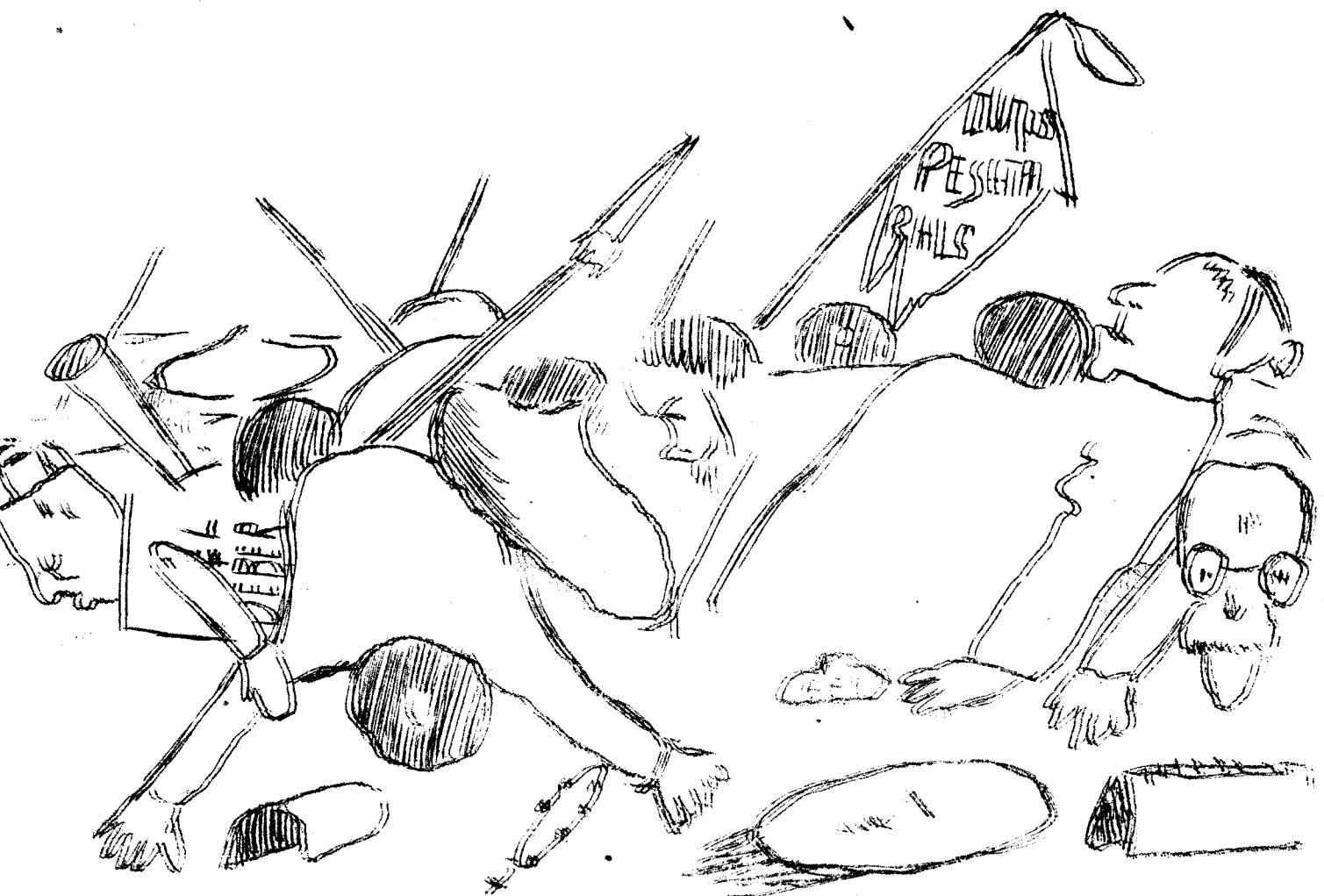
EI nostre sajud

A n'el poble forta amarra

a n'«El Deber»..... butifarra

cometem per tú un gran crim,
ab l'aggravant d'alevosia.

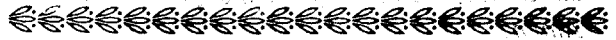
Com que soms independents
igual que'l moro Aben-Púa,
no pots clavarnos les dents
ni pots nuarnos la cúa.

Nostre lema es l'alegria;
no soms taups ni'n volém ser,
y aburrím l'aspecte auster
que tant mal ens sentaria.

Com que soms a la tardor,
ja fugim de ta fredor;
y al igual que'ls papellons,
buscarém climes més bons.

Pró, al somriure'l gay estiu,
que's quant la sang jove vull,
haurás de rosegat L'ULL,
que tot ho canta y ho diu.

del dir de la gent, també hauríam de creure alló
que diuen de vosté... *que s'enten ab aquella mi-
nyona tant guapa de casa seva...!*

ULLADES DE LA SETMANA

Ab motiu de les passades festes, reberem va-
ries invitacions de distintes societats polítiques y
recreatives, pera que assistíssim a presenciari
quisquun nombre del programa, per elles organísat.
Encare que per nósaltres la política general la
deixém en un recó del quarto dels mal endressos,
més a més quant entre nósaltres n'hi han que per-
teneixen a partits contraris, no poguerem rebutjar
l'invitació que'ns feu per unanimitat la junta direc-
tiva de la *Reconcentració dels reconsagrats*. El
dia per nósaltres escullit, traspasarem els umbrals
del Castell de la Flamarada, y a la porta ja ovira-
rem a uns quants individus presidits pel... presi-
dent—¡está clar!—Ens reberen, ens sentarem, be-
berem cigalons, xerrarem una miqueta, una mi-
queta també presenciarem un ball de *petó y nara-
da*, discursejarem y'ns despedirem desseguida,
perquè teníam altra feina, quedant altament agra-
hits de tanta amabilitat.

«El Deber», referintse a la constitució d'«Olot
Deportivo», dela que ls organísadors de la nove-
lla societat, havian portat a cap una obra verda-
rament magna.

En un poble de montanya de l'antiga Catalonia,
hi havia un senyor d'aspecte molt funerari, que'n
certes ocasions y hores desvagades, exercia d'au-
toritat judicial. El tal senyor, que per donarli un
nom qualsevol li dirém D. Nonito, com li podriam
dir D. Tranquilino o D. Frasquito, va trovarse un
dia en que havia de dirimir una contenda entre
dugues malparlades marmanyeres.

En el quartet que servia de lo que avui ne
diém Sala d'Audiencia, estava sentat el bon se-
nyor, tenint al seu devant la taula indispensable y
enfront d'ella, les dugues dones escandaloses.
Acabaven de declarar varis testimonis y D. Noni-
to s'expressava de la següent manera:

—Vos, Mónica Guilleta, ja haveu sentit com
tots els testimonis han declarat en contra vostre,
acusantvos d'haver sigut la promotora del escán-
dol, insultant y calumniant després a la Madrona
Pussota...

—¡Oh, no senyor jutje!—va contestar desse-
guida la Guilleta—encare que ho diguin tots
aquets, aixó no és vritat. Si haguéssim de fer cas

Ni més ni menys, malaltis setmanari dels tau-
lells, ¿No havia d'esser magna, ab un president
que's gran *amateur* de L'ULL, ab un Alfret Dor-
ca, actual jutje municipal, ab un *Marqués* Alf-
Puig, ab un entussiasta Ramón de Roca, ab un *ig-
norant* Claudi Dorca, ab un poeta Carles Badia,
y ab uns Dorca *segundo*, Torrent, Solers, Cap-
devila, Seguí y altres y altres que si'ls diguessim
tots ens farián omplir aquestes alegres columnes?
Ja veus, desventurat, com els que per tu son fe-
dactors de L'ULL consen qu'entre aquets y ls al-
tres omíllits n'hi ha de veritables—no s'organisa

obra bona que no hi fiquin la seva gran cullerada. Ja mai hi veuràs el veleidós Pau Guerra, el pseudo moralista Ferrán de la Murtra, la nulitat del Chato, la burda malícia del Dr. Pere, ni cap dels teus amics desprestigiats per els sigles *de los siglos*. Amén.

Ja que parlem d'«Olot Deportivo», hem de dir que poc se pensava el Sr. Llosas que'l regal per ell ofert, fés esclafir el riure als concurrents a la repartició de premis. Realment; alló semblava un vas de nit o un test pera plantari aufábrega. Tantmateix, es prou xistós, el nostre activíssim diputat.

Quan varem exposar el retrat que la Xirgu va regalar a L'ULL, ens conten que D. Pio Freixa al veure el nom del fotógraf que hi ha en un extrèm del retrat, va exclamar ab tota la seva santa ignorancia:—¿Amadeo? no'l conec aquest drama!!

Demaném encarescudament a l'Exma. Corporació Municipal, que tramiti ab tota urgencia possible l'assumpte del Cassino; car en el cas de que quedés de la seva propietat l'edifici litigiós, entraria L'ULL en negociacions pera adquirirlo. Si no ens entenguéssim, sollicitariam a D. Manel Malagrida que'ns vengués un solar en el Plá de Llacs, a fi y a efecte de poguer comensar com més aviat millor, les obres del «Palau de L'ULL» que tenim en projecte.

Tres noies molt bufones del ram de modistes, entrañ a cân Gana y demanan per tres parells de mitjes. En Quimet, molt *corrido* y malliciós, diu tot decidit al aprenent: *Apa, noi, treulshi les mitjes!*

¡Adeusiau!

Desgraciadament, hem arribat a l'últim nombre de L'ULL. Quant ens dól cloure les parpelles! ...Pro que hi voleu fer? estém cansats, fuscudament cansats..!

Més en mitg de la tristesa que'ns embarga, treiem guspires d'alegría al recordar els éxits obtinguts. Be podém dir que desde les planes del idolatrat setmanari, hem fundat un partit nombrós,

el qual en époques electorals de segur als comicis ens portaria; be podém dir que'm agotat totes les edicions compostes—¡cosa mai vista!—de set cents exemplars cada una; be podém dir que L'ULL, el celebèrrim y perinclit ULL, s'ha fet com una filantrópica institució, imprescindible y necesaria en aquesta terra ignorant de lo qu'era'l riure...

Malgrat tot aixó, hem d'acabar. Prometérem portause aires d'alegría durant l'estiu y... hem de compliro. *A sans y a minyons no'ls prometis si no'ls dons.*

Vinguerem en pleno éxito y en pleno éxito hem de marxar. Despedimse doncs are, si l'emoció en dona'l seu permís, y... muts y a la gavia fins l'estiu vinent.

Ay, Ay..! Aquí va, que carai..!

Adeusiau! gentils noies d'Olot, boniques, simpátiques y lletjes; ja no amenisareu en el curs del fret hivern aquestes ratlles que admiraven les vostres belleses pistonudes, celebrant les vostres fines gracies y reveladores dels secrets vostres. Sigueu bones xicotes!

Adeusiau! honorable cos de *corridos* aprofitats... aprofiteuse tant que pugueu, que'l temps es or y la joventut també. Salud y peles!

Adeusiau! batalladors colegas, de cor hos desitjém una vida próspera y productiva...; ben llarga la tingueu! A tú *Vitalitat*, en particular te supliquém que no fassis tant el pagés; segueix el nostre exemple, com sembla vols seguir fa dos setmanes, y n'haurás la gloria del... profit.

A les animetes d'*El Deber*, no les hi dirém *adeusiau!* El nostre *adeusiau* es paraula de salut que desitjar no les hi sabéni: son massa dolentes y entremaliades. Dugues aquí'n teniu per falla de una, apropiades a la vostra vida arcaica y miserable: *Eternum vale et R. I. P.*, aixís, en llatí, que es llenga morta com vosaltres. *Eternum vale*, que quant tornarém a descloure les parpelles, ja no se'n cantarà gall ni gallina de la dissoluta existencia vostre; sols en la barrada porta d'una botiga del carrer de Sant Rafel, hi llegirém el següent epitafi fúnebre:

R. I. P.

Aquí descansa un setmanari qu'era estat gran perdulari.

Bona nit y bon'hora.

Imp. de Pere Aubert.—Clivillers, 22, Olot.